

УЕЛНЕС КУЛТУРА

ИНДЕКСИ, ДЕСТИНАЦИИ И УСЛУГИ

УЕЛНЕС КУЛТУРА, ИНДЕКСИ, ДЕСТИНАЦИИ И УСЛУГИ

Учебник по специалност „Уелнес и Спа (Wellness & Spa) консултант“

Рецензенти:

Проф. д-р Живка Винарова, дн

Проф. Свилен Нейков, дн

Проф. Николай Изов, доктор

Под редакцията на:

Проф. Бистра Димитрова, дн

Авторски колектив:

Доц. Величка Александрова, доктор

Доц. Ирина Нешева, доктор

Доц. Йордан Донев, доктор

Доц. Румен Йосифов, доктор

Гл. ас. Д-р Мариана Ангелчева, доктор

Гл. ас. Димитър Трендафилов, доктор

Гл. ас. Татяна Томова, доктор

Първо издание

Български език

Формат 8/60/84

Печатни коли 12,2

Издателство: Научно издателство “НСА - ПРЕС”

ISBN: 978-954-718-732-0

София 2023

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

Проект: BG05M2OP001-1.001-0001 „Изграждане и развитие на център за върхови постижения „Наследство БГ“

Финансиран по ОП Наука и образование за интелигентен растеж, по приоритетна ос „Научно и технологично развитие“

НАСЛЕДСТВО БГ

Интелектуален продукт финансиран по проекта и разработен от научния екип на партньора Национална Спортна Академия „В. Левски“

Административен договор

BG05M2OP001-1.001-0001-C01 от 28.02.2018 г.

+ Водеща организация

Софийски университет „Св. Климент Охридски“ (СУ)

+ Партньор с научен статут:

Национална спортна академия „Васил Левски“ (НСА)

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ.....	5
I. СЪЩНОСТ И СЪВРЕМЕННИ АСПЕКТИ НА WELLNESS & SPA ФИЛОСОФИЯТА	
I.1. Уелнес култура, Глобален индекс на Уелбийнг и на Щастие.....	8
I.2. Спа култура и въздействие на водата.....	18
I.3. Философията за здравословен начин на живот.....	42
II. УЕЛНЕС КУЛТУРА ПРИ ХОРА СЪС СПЕЦИФИЧНИ НУЖДИ	
II.1. Категории по увреждания при адаптирана двигателна активност.....	52
II.2. Същност и специфична адаптация на Уелнес културата.....	67
II.3. Видове уелнес практики приложими при всички категории клиенти.....	72
III. WELLNESS И МОДЕЛИРАЩИ ПРОГРАМИ В РАЗЛИЧНА ОКОЛНА СРЕДА (ГОРА, ВОДА, ЗАЛА)	
III.1. Лито, фито и фаго въздействия и Геотерапия.....	78
III.2. Горски Wellness практики.....	123
III.3. Аква практики (Аквааеробика, акваспининг, акваджогинг, аквайога, аквафитнес).....	136
IV. УЕЛНЕС ПРОГРАМИ И МАНУАЛНИ ТЕХНИКИ	
IV.1. Рефлексотерапия и пресопунктура на активни зони за антистрес въздействие.....	151
IV.2. Техники за медитация сред природата и тренинг за позитивно мислене.....	160
IV.3. Здравословен стил на живот и отдых в Уелнес (Wellness) дестинации.....	162
V. РЕКРЕАТИВНИ ДВИГАТЕЛНИ ПРОГРАМИ	
V.1. Уелнес програми в училище.....	166
V.2. Уелнес програми за бременни жени.....	170

V.3. Професионални компетенции на Уелнес и Спа консултант.....	182

ЛИТЕРАТУРА	190

ВЪВЕДЕНИЕ

НСА „Васил Левски“ е водещ партньор за разработване на образователни иновации в Рекреативната индустрия и Нишов туризъм в рамките на ЦВП Наследство БГ. Тази колективна монография е фокусирана върху изясняване контентът на Уелнес културата, индексите, дестинациите и програмите. Същевременно дава отговор на разработените интелектуални продукти в под-проект „Разработване, Акредитация, Прилагане в практиката и Организиране на обучения, тренинги, сертифициране и специализации в иновативни професионални и научни направления от Рекреативната & Уелнес Индустрия и Нишов туризъм“. Осигуряват се на сектор Нишов туризъм специализирани кадри дипломирани в ОКС „Бакалавър“ (240 ECTS кредита, 4 годишно обучение). Иновативността на акредитираната учебна програма за обучение и сертифициране на „Уелнес и Спа (Wellness & Spa) консултанти (coach)“ е в отговор на включената професия в НКПД, с код: 1431-6027. До 2022 г., нито една образователна институция не е предложила програма за обучение или сертифициране поради липсата на научна експертиза в това направление. В същото време Глобъл Уелнес Институтът (Маями, САЩ) нееднократно посочва в своите доклади острата липса на специализирани кадри за Нишов туризъм и повишеното търсене на този вид програми, услуги и продукти след глобалната пандемия от COVID 19. В своите икономически анализи за доходите от Рекреативната индустрия се алармира на глобално ниво необходимостта от 180 000 специалисти и в частност за услугите на Уелнес и Спа (Wellness & Spa) секторът, а е установено, че Университетите могат да дипломират едва 20000 специалисти годишно на глобално ниво. Разработеният труд е резултат на колективното усилие на селектирани експерти чрез публичен конкурс, които притежават необходимата научна експертиза и педагогически опит във висшето образование. Всички те са обединени в научния екип на НСА „В. Левски“ в Центъра за Върхови постижения „Наследство БГ“. Съобразно изискванията на стандарта за акредитация и специализираните модули предвидени за изучаване в ОКС „Бакалавър“ на професионално направление 7.6. Спорт са систематизирани научни тенденции, адаптирани за образователни конструкти, формиращи

специфични знания и професионални компетенции. Съдържанието се основава на научна аргументация, както и на съвременни практики и академични постижения в областта на Уелнес и Спа (Wellness & Spa) културата. Авторите на настоящата разработка са водещи или самостоятелни изследователи в Проект BG05M2OP001-1.001-0001, изграждане и развитие на център за върхови постижения „Наследство БГ“. Материалът представя съдържанието за професионалната култура на специализирани кадри за Нишов туризъм, с респективните знания, интелектуални и практически умения, професионални и личностни компетенции необходими за успешна професионална реализация на Уелнес и Спа (Wellness & Spa) кадрите. Авторите са предоставили специализираната си научноизследователска експертиза, трансфер на добри практики и модели в конкретната научна и педагогическа област.

Представяме имената на първия випуск студенти записани през учебната 2023 / 2024г в специалността към факултет 7.6. Спорт: уелнес и СПА Консултант.